PATVIRTINTA
Lietuvos sporto centro direktoriaus
2022 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-20

LIETUVOS SPORTO STATISTIKOS RENGIMO METODIKA

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos sporto statistikos rengimo metodika (toliau – metodika) nustato Lietuvos sporto statistikos (toliau – statistika) organizavimo bendruosius principus, aprašomos pagrindinės sąvokos, skaičiuojami rodikliai, statistinių duomenų šaltiniai, naudojami klasifikatoriai, statistinės informacijos rengimas ir pateikimas vartotojams.

II SKYRIUS
TIKSLAS

2. Tyrimo tikslas – parengti nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu statistinę informaciją apie fizinį aktyvumą ir sportą, sporto organizacijų veiklą.

3. Pagrindiniai statistinės informacijos vartotojai yra sporto organizacijų ir mokslo atstovai, studentai ir kiti asmenys, kuriuos domina su sportu susijusi informacija.

4. Tiriamasis laikotarpis – kalendoriniai metai.

III SKYRIUS
PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR PAAIŠKINIMAI

5. Metodikoje vartojamos pagrindinės sąvokos:

5.1. Aukšto meistriškumo sportas – asmens fizinės veiklos forma, kai pagal tam tikras taisykles varžantis su kitais asmenimis (individualiai arba komandoje) aukšto meistriškumo sporto varžybose (prireikus pasitelkiant gyvūnus ir (ar) technines priemones) siekiama nugalėti varžovus ir tobulinti savo fizines ir psichines savybes bei įgūdžius, taip pat veikla, kuria tobulinamos asmens fizinės ir psichinės savybės bei įgūdžiai, siekiant tinkamai pasirengti aukšto meistriškumo sporto varžyboms. Aukšto meistriškumo sportu taip pat laikoma asmens veikla, kuri, nors ir neatitinka nurodytų kriterijų, tačiau dėl susiklosčiusių tradicijų ar kitų aplinkybių visuotinai pripažįstama aukšto meistriškumo sportu.

5.2. Aukšto meistriškumo sporto specialistas (toliau – sporto specialistas) – asmuo, vadovaujantis sportininko aukšto meistriškumo sporto pratyboms.

5.3. Aukšto meistriškumo sporto treniruočių stovykla – aukšto meistriškumo sporto pratybų proceso dalis, kai vykdomas tikslingas ir apibrėžtos trukmės sportininko rengimas, siekiant įvertinti sportininko pasiektą parengtumo lygį ir šį lygį pakelti prieš konkrečias aukšto meistriškumo sporto varžybas.

5.4. Aukšto meistriškumo sporto varžybos (toliau – sporto varžybos) – nacionalinių ar tarptautinių subjektų organizuojamas tam tikros šakos renginių sistemai priklausantis sporto renginys, kuriame pagal iš anksto paskelbtus nuostatus ir tarptautinės nevyriausybinės sporto organizacijos ar nacionalinės sporto šakos federacijos patvirtintas sporto šakos (šakų) taisykles (tiek, kiek tai neprieštarauja tarptautinės sporto šakos federacijos patvirtintoms taisyklėms) sportininkai varžosi tarpusavyje (individualiai ar komandomis), o šio renginio laimėtoją (laimėtojus) ir rezultatą lemia besivaržančiųjų fizinės ir psichinės savybės ir (ar) įgūdžiai.

5.5. Fizinio aktyvumo ar aukšto meistriškumo sporto instruktorius (toliau – instruktorius) – asmuo, talkinantis fizinio aktyvumo ar aukšto meistriškumo sporto specialistui.

5.6. Fizinio aktyvumo specialistas – specialistas, vadovaujantis asmens fizinio aktyvumo veiklai ir (arba) šviečiantis visuomenę sporto, fizinio aktyvumo ir taip pasiekiamo sveikatos stiprinimo klausimais.

5.7. Sportas – visos asmens fizinės veiklos formos, kuriomis siekiama ugdyti ir tobulinti fizines ir psichines jo savybes bei įgūdžius ar stiprinti sveikatą.

5.8. Sportininkas – asmuo, kuris varžosi su kitais asmenimis aukšto meistriškumo sporto varžybose ir (ar) treniruojasi aukšto meistriškumo sporto pratybose, aukšto meistriškumo sporto treniruočių stovyklose, kurių tikslas – pasirengti aukšto meistriškumo sporto varžyboms.

5.9. Sporto klubas – juridinis asmuo ar jo padalinys, kurio tikslas – vienyti asmenis fiziniam aktyvumui, sveikai gyvensenai, siekti kokybinių ir kiekybinių sporto rezultatų.

5.10. Sporto renginio dalyvis (toliau – dalyvis) – sporto renginyje dalyvaujantis asmuo, išskyrus žiūrovus.

5.11. Sporto renginys – viešas renginys, kuriame populiarinamas sportas ir (arba) varžomasi.

5.12. Sporto šaka – aukšto meistriškumo sporto sritis, besiskirianti nuo kitų savitomis taisyklėmis, sportinės kovos metodais, technikos ir taktikos veiksmais, inventoriumi bei erdve, kurioje sportuojama. Aukšto meistriškumo sporto sritis taip pat laikoma sporto šaka ne dėl atitikties nurodytiems kriterijams, o dėl istoriškai susiklosčiusių aplinkybių ir (ar) visuotinio šios srities pripažinimo savarankiška sporto šaka. Sporto šakos skirstymą į disciplinas ir rungtis nustato tarptautinė (pasaulio) sporto šakos federacija.

5.13. Sporto šakos federacija – narystės pagrindu įsteigta nevyriausybinė organizacija, kuri tam tikroje teritorijoje (valstybės teritorijos administraciniame vienete ar visoje valstybės teritorijoje) yra atsakinga už tam tikrą sporto šaką: plėtoja tą sporto šaką, atstovauja jos atstovų interesams, nustato jai būdingus reikalavimus ir (ar) užtikrina jų laikymąsi, rengia ir įgyvendina įvairias tos sporto šakos populiarinimo priemones.

5.14. Sporto organizacijos – organizacijos, vienijančios kurios nors vienos arba kelių šakų sportininkus, rengiančių varžybas, sporto seminarus, konferencijas ir kitus renginius.

5.15. Treneris – aukšto meistriškumo sporto specialistas, rengiantis sportininką (sportininkus) aukšto meistriškumo sporto varžyboms ir (ar) jam (jiems) vadovaujantis šiose varžybose.

IV SKYRIUS
TEISINIS PAGRINDAS

6. Lietuvos Respublikos sporto įstatymas.

V SKYRIUS
TAIKOMI KLASIFIKATORIAI

7. Tyrime naudojamas klasifikatorius skelbiamas Oficialiosios statistikos portale osp.stat.gov.lt → Klasifikatoriai:

7.1. Lietuvos Respublikos administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių klasifikatorius LR AVGVK 2018.

VI SKYRIUS
TIRIAMOJI VISUMA, ELEMENTŲ APRĖPTIS, SKAIČIUOJAMI PARAMETRAI

8. Rengiami visų Lietuvos sporto organizacijų (savivaldybių sporto klubai ir kitos sporto įstaigos, sportininkų ugdymo įstaigos, sporto federacijos, sąjungos, asociacijos, miestų ir rajonų savivaldybės) veiklos rodikliai apie organizuotai sportuojančius, trenerius, sporto vadybininkus, teisėjus, sporto ir fizinio aktyvumo renginius, stovyklas, kvalifikacijos tobulinimo renginius, Lietuvos sportininkų laimėjimus pasaulio ir Europos čempionatuose (olimpinės sporto šakos ir rungtys), sporto bazes, finansus:

8.1. Sporto organizacijos:

8.1.1. Sporto organizacijų ir jų narių skaičius.

8.1.2. Organizuotai sportuojantieji (pagal sporto šakas, sporto organizacijų grupes, meistriškumo pakopų rodiklius).

8.2. Darbuotojai:

8.2.1. Aukšto meistriškumo specialistai, treneriai, aukšto meistriškumo sporto instruktoriai, fizinio aktyvumo specialistai, fizinio aktyvumo instruktoriai (pagal kvalifikacines kategorijas, darbo krūvį);

8.2.2. kūno kultūros mokytojai (pagal išsilavinimą);

8.2.3. dėstytojai, lektoriai (pagal išsilavinimą);

8.2.4. sporto vadybininkai (pagal išsilavinimą);
8.2.5. kiti darbuotojai;
8.2.6. savanoriai.
8.3. Teisėjai (pagal sporto šakas ir kategorijas).
8.4. Renginiai:
8.4.1. aukšto meistriškumo varžybos Lietuvoje ir užsienyje (renginių ir dalyvių skaičius);
8.4.2. aukšto meistriškumo stovyklos Lietuvoje ir užsienyje (renginių ir dalyvių skaičius);
8.4.3. fizinio aktyvumo renginiai Lietuvoje ir užsienyje (renginių ir dalyvių skaičius);
8.4.4. Kvalifikacijos kėlimo seminarai, kursai, konferencijos (renginių ir dalyvių skaičius).
8.5. Sporto medicinos centrų statistiniai duomenys (sportuojančiųjų sveikatos stebėjimas, suteiktos medicininės pagalbos atvejų skaičius).
8.6. Sporto organizacijų pajamų ir išlaidų struktūra.
8.7. Sporto bazės (pagal rūšis ir priklausomybę).

VII SKYRIUS
TAIKOMI METODAI

9. Atliekamas ištisinis statistinis tyrimas.
10. Sporto organizacijų duomenys kasmet renkami anketinės apklausos būdu.
11. Rengiant statistinę informaciją, taikomi klasifikavimo ir sumavimo metodai.

VIII SKYRIUS
STATISTINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI, DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS

12. Visos Lietuvos sporto organizacijos (nacionalinio lygmens organizacijos ir savivaldybės) atsiskaito Lietuvos sporto centro (toliau – LSC) šiame apraše nustatyta tvarka. Kiekvienai sporto įstaigų, įmonių ir organizacijų grupei LSC patvirtina ir, reikalui esant, keičia statistinių ataskaitų formas, suderinęs su LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Lietuvos statistikos departamentu.

13. Visos Lietuvos sporto organizacijos, turinčios juridinio asmens statusą, bei vietinės valdžios įstaigos kasmet LSC nustatytais terminais pildo jiems nustatytas specialias ataskaitų formas:

13.1. Sporto klubo, įmonės, įstaigos veiklos ataskaitos forma Nr. SKĮ-1 – skirta sporto klubams ir įstaigoms;

13.2. Sportininkų ugdymo centro metinės arba Sportininkų ugdymo centrų metinės suvestinės ataskaitos forma Nr. SUC-1 – skirta sportininkų ugdymo įstaigoms, o jei jų vienoje savivaldybėje yra daugiau nei viena, naudojama sportininkų ugdymo įstaigų suvestinėms ataskaitoms;

13.3. Sporto federacijų, sąjungų, asociacijų veiklos ataskaitos forma Nr. SF-l – skirta sporto federacijoms, sąjungoms ir asociacijoms;

13.4. Sporto veiklos ataskaitos forma Nr. KKS-l – skirta miestų ir rajonų savivaldybėms.

14. Ataskaitų teikimo tvarka:

14.1. Sporto klubai ir sportininkų ugdymo centrai teikia LSC per savivaldybių sporto padalinius;

14.2. Sporto šakų federacijos, asociacijos, sąjungos, savivaldybės, sporto medicinos centrai, Lietuvos asociacija „Sportas visiems“ ir jos nariai, kitos visuomeninės organizacijos ataskaitas teikia tiesiogiai LSC.

IX SKYRIUS
STATISTINIŲ DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

15. Statistinių duomenų įvedimo metu tikrinamas loginis ryšys tarp reikšmių, nustatomos aritmetinės klaidos ar trūkstamos reikšmės. Dėl neištaisomų klaidų ar trūkstamų reikšmių aiškinamasi su respondentais.

16. Pirminiai ir suvestiniai statistiniai duomenys lyginami su ankstesniu laikotarpiu ir su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu. Analizuojamos laiko eilutės tendencijos. Esant reikšmingiems nukrypimams, susisiekiama su duomenų teikėju ir aiškinamasi nukrypimo priežastys, taisomos klaidos.

17. Paskelbus statistinę informaciją Oficialiosios statistikos portale, kartu paskelbiami atnaujinti metainformacijos aprašai, kuriuose pateikiama informacija apie statistinių rodiklių kokybę pagal tikslumą ir patikimumą, savalaikiškumą ir punktualumą, palyginamumą ir suderinamumą.

X SKYRIUS
STATISTINIŲ DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMAS IR ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS STATISTIKOS TIKSLAIS

18. Statistinių duomenų konfidencialumas užtikrinamas 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL 2009 L 87, p. 164), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2015/759 (OL 2015 L 123, p. 90).

19. Statistinė informacija skelbiama taip, kad būtų apsaugota nuo tiesioginės ir netiesioginės statistinio vieneto duomenų atskleidimo galimybės.

XI SKYRIUS
NAUDOJAMOS KOMPIUTERIŲ PROGRAMOS

20. Statistiniams duomenims įvesti, apdoroti ir analizuoti, statistinei informacijai parengti naudojama MS Excel skaičiuoklė ir MS Word teksto redaktorius.

XII SKYRIUS
STATISTINĖS INFORMACIJOS SKLAIDA

21. LSC surinkta statistinė informacija skelbiama (III metų ketvirtyje) interneto svetainėje www.lscentras.lt.

22. Statistinė informacija skelbiama pagal Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintą Oficialiosios statistikos portalo kalendorių (osp.stat.gov.lt → Kalendorius) liepos mėnesį ataskaitiniams metams pasibaigus.

23. Statistinė informacija teikiama pagal individualias vartotojų užklausas.

XIII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Pasikeitus apraše nurodytiems teisės aktams, taikomos galiojančios šių teisės aktų redakcijų nuostatos.